

POSUDEK OPONENTA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Název práce: Nádorová onemocnění prsu, děložního hrdla a varlat – epidemiologie, screening a prevence

Autor práce: Bc. Anna Borovcová

1. Obsah práce

Cíle, výzkumné otázky, hypotézy (*přiměřenost cílů, geografický charakter a relevance cílů, teoretické podložení hypotéz aj.*)

Cílem předkládané diplomové práce je analýza účasti žen na screeningových programech rakoviny prsu a děložního hrdla a na gynekologických prohlídkách v Česku v porovnání s vybranými evropskými zeměmi. S použitím výukového programu „Zdravé koule“ se autorka dále zabývá informovaností české mládeže o rakovině prsu a varlat a o možnostech a způsobech samovyšetření. Pro svou práci si autorka stanovila pět pracovních hypotéz. Tyto hypotézy jsou reálné a dostatečně podložené literaturou.

Práce s literaturou (*teoretické ukotvení práce, diskuse a kritické zhodnocení literatury aj.*)

Seznam literatury zahrnuje 96 položek a obsahuje citace z odborné literatury i informace z internetových zdrojů. Odkazy na zdroje dat a literaturu odpovídají zvolenému tématu a jsou v souladu se zásadami citací v odborných textech. Autorka využila citace jak z české tak z cizojazyčné (v tomto případě anglické) literatury k popisu teoretické části práce, k diskuzi a kritickému zhodnocení literatury. Využitím cizojazyčné literatury autorka dostatečně prokázala jazykovou kompetenci.

Metodika práce (*vhodnost aplikovaných metod, kvalita a vhodnost použitých dat aj.*)

Autorka pracovala s rozdílnými zdroji dat jako WHO Mortality Database, GLOBOCAN, agregovaná data o počtu provedených zdravotnických výkonů ze Všeobecné zdravotní pojišťovny a individuální data z dotazníkového šetření programu „Zdravé koule“. Pro analýzu těchto dat byla zvolena kombinace několika metod. V práci byly použity věkově specifické míry úmrtnosti, standardizované míry úmrtnosti, úmrtnostní tabulky s vyloučením příčiny, Pearsonův chí-kvadrát test a logistická regrese. Metody byly pečlivě a vhodně zvoleny pro zkoumání jednotlivých hypotéz.

Analytická část práce (*správnost a interpretace výsledků, detailnost, struktura a provázanost analýzy*)

Výsledky jsou přehledně prezentované v tabulkách a na grafech, podrobně popsane a dostatečně interpretované. Struktura analytické části je logická. Jednotlivé kapitoly na sebe plynule navazují a společně tvoří ucelenou práci.

Závěry práce (odpovědi na výzkumné otázky, zasazení závěrů do širšího kontextu výzkumu aj.)

Odpovědi na výzkumné otázky jsou podrobně popsány v kapitole diskuze hypotéz. Autorka jednotlivé hypotézy vyhodnocuje na základě svých výsledků a porovnává je s dostupnou odbornou literaturou. Závěrem autorka také nabízí doporučení pro organizátory programu „Zdravé koule“ týkající se zlepšení kvality dotazníkového šetření. Výsledky jsou srozumitelně diskutovány a závěr přehledně shrnuje celou práci.

2. Formální náležitosti práce (zatrhněte Vaši volbu)Formální úprava: výborná / velmi dobrá / dobrá / nevyhovujícíStylistická úroveň: výborná / velmi dobrá / dobrá / nevyhovujícíCitační úroveň: výborná / velmi dobrá / dobrá / nevyhovující**Komentář** (vč. kvality grafiky, (ne)přiměřenosti délky práce aj.)

Diplomová práce má 103 stran včetně seznamu literatury a příloh a je členěna do osmi kapitol. Rozsah této práce je přiměřený tématu a odpovídá požadavkům diplomové práce. Po formální stránce má práce přehlednou úpravu. Struktura práce je logická, text je bez závažných gramatických a jazykových chyb a grafické výstupy jsou prezentovány pečlivě. Mezi drobné nedostatky patří překlepy či opakování slov ve větě. Např. na straně 56 autorka opomenula podrobně popsat osu y v grafu 4.15 a ponechala v popisu pouze zkratku „sthmu“, kterou ale nevysvětluje. Tato drobná opomenutí však v žádném případě nesnižují celkovou úroveň a přínos předkládané diplomové práce.

3. Souhrn**Celkové zhodnocení práce** (vč. přínosů práce, provázanosti teoretické a analytické části aj.)

Předložená diplomová práce se zabývá hodnocením tří nádorových onemocnění v české populaci, tj. rakovinou prsu, děložního hrdla a varlat. Jedná se o nádorová onemocnění, kterým lze předejít prevencí. Autorka si staví za cíl analýzu účasti žen na screeningových programech a gynekologických prohlídkách v českém prostředí v porovnání s vybranými evropskými zeměmi. Dále se také zabývá problematikou zdravotní gramotnosti české mládeže s důrazem na znalosti možností a způsobů samovyšetření prsu a varlat. Vzhledem k tomu, že výskyt a úmrtí na zhoubné novotvary nabývá v českém prostředí na významu, jedná se o studii velmi aktuální. Teoretická část této práce je logicky provázána s analytickou částí. Autorka nejprve stanovila výzkumné hypotézy v souladu s odbornou literaturou a poté tyto hypotézy analyzovala pomocí vhodně zvolených metod. Předložená práce tímto splňuje požadavky kladené na diplomové práce. Autorka prokázala, že je schopna uplatnit své znalosti při řešení zadané úlohy a kvalitně zpracovat odbornou studii.

Předloženou práci **doporučuji / nedoporučuji** k obhajobě. (zatrhněte Vaši volbu)**Otázky k obhajobě**

1. Vysvětlete, jak byla použita data z databáze GLOBOCAN. Byly převzaty již vypočtené hodnoty

z webové stránky za všechny vybrané země nebo byly míry incidence vypočítány autorkou? Standardizované míry incidence zhoubných novotvarů jsou v databázi GLOBOCAN vypočítávány pomocí Světového populačního standardu, zatímco autorka zvolila ve své práci Nový evropský standard.

2. Vysvětlete pokles úmrtnosti na zhoubný novotvar prsu v Česku mezi roky 2006 a 2007. Jaké mohly být příčiny tohoto poklesu?
3. Autorka poskytuje bazické a řetězové indexy hrubých a standardizovaných měř účasti na screeningových programech a gynekologických prohlídkách v tabulce 5.3 na straně 63, které již ale nejsou podrobněji popsány. Prosím o stručnou interpretaci výsledků těchto indexů.
4. Výukového programu „Zdravé koule“ se účastnily školy pouze v 7 krajích. Dotazníkového šetření se zúčastnilo méně než 1 000 studentů. Můžete popsat reprezentativnost souboru?
5. Z jakého důvodu si myslíte, že studenti ve věku 16 a 18 let nemají statisticky významně vyšší šance na lepší zdravotní chování než skupina 14–15letých, zatímco 17letí ano?

Datum: 27. 08. 2018

Autor posudku: Ivana Kulhánová, Ph.D.

Podpis: